

ELÄINKOELAUTAKUNTA ELLAN PERIAATTEITA:

9. LUPAKÄYTÄNNÖT LIITTYEN PALVELUTOIMINTAAN JA ELÄINKOKEEN TOTEUTTAMISEEN USEAMMASSA KOE-ELÄINLAITOKSESSA

Hyväksytty Eläinlääkintökeskuksessa 30.9.2008.

1. Palvelutoiminta, johon ei liity eläimille aikaisemmin muualla tehtyjä toimenpiteitä: esimerkiksi immunisoinnit, vakiintuneet tautimallit uusien lääkkeiden testaamiseksi

Eläimille tehtävät toimenpiteet rajoittuvat vain palvelun antajan tekemiin. Eläinten käyttöön ei liity palvelun tilaajan omaa eläinlääkintää. Palvelun puitteissa tehtävät toimenpiteet ovat samanlaisina toistuvia.

Yleisperiaate: palvelun antajalla on palvelulupa, jonka puitteissa toimitaan. Palveluluvassa kuvataan eläimille tehtävät toimenpiteet, hyvinvoinnin turvaaminen toimenpiteiden aikana, sekä hyöty-haitta –asiat.

Hyvinvointiongelmaiset eläimet: jos palvelutoiminnassa on käytettävä eläimiä, joilla on hyvinvointiongelmia esimerkiksi perimästä tai aikaisemmista toimenpiteistä johtuen: näiden käyttöön haetaan lupa tapauskohtaisesti. Ensimmäisessä palvelun tilaaja hankkii luvan tässä tapauksessa. Hakemuksessa kuvataan hyvinvointiongelmat, miten eläinten hyvinvointi turvataan (ml. lopetuskriteerit), sekä perustellaan näiden eläinten käytön tarve. Jos palvelun tilaaja on Suomen ulkopuolelta, palvelun antaja hakee omaan palvelulupaansa muutosluban kuvaten em. asiat.

Palvelun antaja on aina velvollinen selvittämään käytettävien eläinten ominaisuudet (mahdolliset hyvinvointiongelmat) ja niille aikaisemmin tehdyt toimenpiteet, sekä huolehtimaan siitä, että tarpeelliset luvat on hankittu. Ks. jäljempänä eläinten uudelleen käyttö.

2. Palvelutoiminta ja muu toiminta, johon liittyy palvelun tilaajan oma eläinlääkintä.

Eläimille on mahdollisesti aikaisemmin tehty muualla toimenpiteitä: esimerkiksi kuvantamispalvelut

Palvelun tilaajalla on oma eläinlääkintä tutkimukselleen, ja palvelutoiminta on osa tätä tutkimusta. Eläimille aiheutuva kokonaishaitta syntyy kahdessa paikassa: eläimille on tehty toimenpiteitä ennen palvelutoimintaa, tai niitä tehdään palvelutoiminnan jälkeen.

Palvelun antajalla on yleensä toiminnalleen oma palvelulupa, jossa kerrotaan eläimille tehtävät toimenpiteet, hyvinvoinnin turvaaminen toimenpiteiden aikana, sekä toiminnasta vastaavat henkilöt.

Yleisperiaate: palvelutoiminta kerrotaan palvelun tilaajan luvassa. Tässä lupahakemuksessa on esitetty perustelut tutkimuksen ja toimenpiteiden tarpeellisuudelle. Eläimille kokonaisuudessaan aiheutuvasta haitasta saadaan käsitys. Palveluyksikössä toimitaan palvelun tilaajan eläinlääkintä luvan puitteissa (eläimet kulkevat tämän lupanumeron alla).

Lupahakemuksessa kuvataan eläimille tehtävät toimenpiteet tilaajan omassa yksikössä, eläinten siirtyminen palvelun antajan yksikköön, sekä siellä tehtävät toimenpiteet. Palveluyksikössä tehtäviä toimenpiteitä ei tässä hakemuksessa tarvitse kuvata yksityiskohtaisesti, esimerkiksi 'MRI-kuvantaminen nukutuksessa 3 kertaa 2 viikon välein' on riittävä kuvaus. Palvelun antajan lupanumero kerrotaan, tästä luvasta selviävät toimenpiteiden yksityiskohdat.

Jos eläimille ei ole tehty aikaisempia toimenpiteitä, ei tehdä myöhempiä toimenpiteitä, eikä eläimillä ole hyvinvointiongelmia: voidaan perustellusta syystä toimia myös palvelun antajan luvan puitteissa.

Jos palvelun tilaaja on ulkomailla, ja toimintaan liittyy aikaisempia toimenpiteitä tai hyvinvointiongelmaisten eläinten käyttöä: palvelun antaja hakee palvelulupaansa muutosluban, jossa perustellaan näiden eläinten käyttötarve, kuvataan aikaisemmin tehdyt toimenpiteet, sekä eläinten hyvinvoinnin turvaaminen.

Palvelun antaja on aina velvollinen selvittämään käytettävien eläinten ominaisuudet (mahdolliset hyvinvointiongelmat) ja niille aikaisemmin tehdyt toimenpiteet, sekä huolehtimaan siitä, että tarpeelliset luvat on hankittu. Ks. jäljempänä eläinten uudelleen käyttö.

Muuntogeenisten eläinten ilmiäsun tutkiminen palveluyksikön avulla:

Jos eläimillä ei ole hyvinvointiongelmia, voidaan toimia palveluluvan puitteissa.

Jos eläimillä on hyvinvointiongelmia perimästä johtuen, palvelun tilaajalla on eläinlupa, johon palvelutoiminta liitetään.

Eläinten uudelleen käyttö on kyseessä, jos palvelutoiminnassa käytetään eläimiä, joita on aiemmin käytetty jonkun toisen eläinlupa puitteissa, toisessa tarkoituksessa. Koe-eläimen uudelleen käyttö on sallittua vain, jos sen terveydentila ja hyvinvointi ovat palautuneet normaaleiksi. Jos eläimelle on aikaisemmin aiheutettu voimakasta kipua, tuskaa tai kärsimystä, saa tällaiselle eläimelle tehdä ainoastaan vähäisiä toimenpiteitä tai toimenpiteitä, joissa eläin on yleisanestesiassa näiden ajan aina lopettamiseen saakka. (Koe-eläinlupa laki, 14 §.)

Eläinlupa päätymisilmoitus: palvelutoiminnassa käytetyt eläimet ilmoitetaan käytetyiksi sen luvan puitteissa, jonka alla ne on käytetty. Jos palveluyksikössä on toimittu palvelun tilaajan luvan puitteissa, tällöin palvelun tilaaja ilmoittaa nämä eläimet omassa ilmoituksessaan.

Koe-eläinlaitosten vuosittain ilmoittamat käytetyt eläimet: kukin laitos ilmoittaa käytetyiksi tiloissaan käytetyt eläimet EU:n käyttötarkoituksen mukaan. Mikäli käyttötarkoitus voi vaihdella, palvelun antaja selvittää sen kussakin tapauksessa palvelun tilaajalta.

Tilanteessa, jossa eläimille on tehty toimenpiteitä sekä palvelun tilaajan että palvelun antajan yksiköissä, eläimet ilmoitetaan käytetyiksi vain tilaajan koe-eläinlupa luvassa.